

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Volovské vrchy na roky 2023 - 2052	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy
	☐ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
Termín začiatku a ukončenia PPK	25. august – 7. september 2022
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	16. – 29. september - 2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	november 2022

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i> Nedostatočná ochrana populácie hlucháňa hôrneho ako jedného z predmetov ochrany v rámci Chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Volovské vrchy - k prípadu C-661/20 vydal Súdny dvor Európskej únie (EÚ) dňa 22. júna 2022 rozsudok, ktorým potvrdil žalobu Európskej komisie voči Slovenskej republike vo veci nedostatočnej ochrany hlucháňa hôrneho, vrátane chýbajúceho programu starostlivosti o CHVÚ Volovské vrchy. Chýbajúce ciele ochrany pre CHVÚ Volovské vrchy ako jeden zo záväzkov, ktoré Slovenskej republike vyplývajú z legislatívy EÚ. Určenie zásad a opatrení v rámci CHVÚ podľa ekologicko-funkčných priestorov – EPF a podľa druhov, pre ktoré bolo CHVÚ v roku 2010 vyhlásené. Zlepšenie starostlivosti o lokalitu, ktorá je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000 v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“).
3. Ciele a výsledný stav
<i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i> Zlepšiť ochranu prírody v CHVÚ Volovské vrchy rešpektujúc súčasné podmienky a záujmy rozvoja regiónu. Splniť záväzky pre toto chránené územie ako súčasť európskej sústavy chránených území Natura 2000. Na základe zhodnotenia stavu 25 vtáčích druhov, ktoré sú predmetom ochrany v tomto území, stanoviť ciele ochrany a opatrenia na zachovanie alebo zlepšenie stavu uvedených vtáčích druhov. Zabezpečiť adekvátnu ochranu populácie hlucháňa hôrneho v rámci CHVÚ a jeho biotopov. Zlepšiť spoluprácu subjektov v regióne pre zachovanie prírodných hodnôt a pre ich využitie aj z hľadiska podpory vhodných foriem cestovného ruchu (napr. pozorovanie vtáctva).
4. Dotknuté subjekty
<i>Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:</i> Vlastníci, správcovia a nájomcovia dotknutých pozemkov, obce, záujmové združenia, dotknuté orgány štátnej správy, vrátane dotknutých organizácií v ich zriaďovacej pôsobnosti, verejnosť.

5. Alternatívne riešenia		
<i>Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?</i>		
Možnosti využitia opatrení s pozitívnym vplyvom na prírodu a krajinu financované zo zdrojov EÚ. Alternatívne riešenia sa týkajú a) celkovo schválenia/neschválenia programu starostlivosti a b) možnosti financovania opatrení s pozitívnym vplyvom na prírodu a krajinu najmä zo zdrojov EÚ. a) CHVÚ Volovské vrchy bolo vyhlásené na účel zachovania biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 196/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Volovské vrchy. Ochrana biotopov vtáčích druhov je zabezpečená cez stanovenie tzv. <i>činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia</i> uvedené v uvedenej vyhláške, ako aj prostredníctvom druhovej ochrany, požiadavky na primerané posúdenie plánov a projektov a ďalších ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z., ako aj všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku územného plánovania a i. Ako súčasť Natura 2000 však nemá presne stanovené merateľné ciele ochrany ani ochrannárske opatrenia, na čo bola Slovenská republika upozornená Európskou komisiou. Predkladaným materiálom dôjde k naplneniu uvedeného záväzku v CHVÚ Volovské vrchy. Schválenie programu starostlivosti o CHVÚ Volovské vrchy prispeje k eliminácii jedného z vytýkaných nedostatkov rozsudku Súdneho dvora EÚ v rámci tohto CHVÚ (schválenie dokumentu a následná realizácia opatrení ochrany prírody). b) Vo vzťahu k financovaniu boli posúdené alternatívne zdroje ku štátnemu rozpočtu. Alternatívou sú fondy EÚ, predovšetkým oprávnené aktivity Programu Slovensko 2021-2027 zamerané na opatrenia pre územia sústavy Natura 2000 a prostriedky Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky. Podpora z fondov EÚ pozitívne ovplyvní nároky na štátny rozpočet v predpokladanej miere 62,45 % z celkového rozpočtu. <i>Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.</i> V prípade nevypracovania/neschválenia programu starostlivosti o CHVÚ Volovské vrchy by vyššie uvedený nedostatok (chýbajúce ciele ochrany a opatrenia ochrany) pretrval; naopak, schválením programu starostlivosti sa zvýši potenciál podpory aktivít z EÚ fondov.		
6. Vykonávacie predpisy		
Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☐ Áno ☒ Nie		
V rámci dlhodobého cieľa 3. Zabezpečiť adresný legislatívny rámec pre zlepšenie kvality biotopov predmetov ochrany v CHVÚ Volovské vrchy a operatívneho cieľa 3.1. Prehodnotiť súčasnú právnu úpravu (vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky MŽP SR č. 196/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Volovské vrchy) a jej relevantnosť pre ochranu vtáčích druhov v CHVÚ Volovské vrchy s cieľom prehodnotenia zakázaných činností tak, aby boli adresné k požiadavkám predmetov ochrany sú v PS o CHVÚ Volovské vrchy uvedené opatrenia 3.1.1. Zhodnotiť vyhlášku MŽP SR č. 196/2010 Z. z. z hľadiska dosiahnutia cieľov ochrany pre jednotlivé vtáčie druhy, určených v programe starostlivosti a 3.1.2. Ak to vyplynie zo zhodnotenia vyhlášky MŽP SR č. 196/2021, pripraviť a prerokovať návrh nariadenia vlády, ktorým sa vyhlasuje CHVÚ Volovské vrchy. Z uvedeného vyplýva, že v prípade zmeny podmienok existencie aktuálnych predmetov ochrany (vymiznutie druhu z územia), alebo prípadného výskytu nového druhu, spĺňajúceho podmienky na zaradenie medzi predmety ochrany CHVÚ, bude po zodpovedajúcom prehodnotení navrhnutá zmena vyhlasovacieho predpisu. Na základe monitoringu druhov sa tiež predpokladá spresnenie hraníc (predovšetkým rámci EFP4: plochy určené na rozvoj obcí v zmysle územno-plánovacej dokumentácie, ktorý má výmeru 174,30 ha).		
7. Transpozícia práva EÚ		
<i>Uveďte, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.</i>		
Navrhované opatrenia nie sú nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ, naopak, sú v súlade s nimi.		
8. Preskúmanie účelnosti		

*Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.
Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.*

Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Volovské vrchy na roky 2023 – 2052 je dokumentáciou ochrany prírody podľa § 54 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. na obdobie 30 rokov s prehodnotením po 10 rokoch (2033, 2043, 2053). Kritériom na preskúmanie je stav ochrany a trend vývoja 25 vtáčích druhov, ktoré sú predmetom ochrany v CHVÚ Volovské vrchy.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnili v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu						
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐	Pozitívne	☐	Žiadne	☒	Negatívne
	☒	Áno	☐	Nie	☐	Čiastočne
	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Áno	☐	Nie	☐	Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☒	Negatívne
	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☒	Negatívne
	☐	Áno			☒	Nie
Sociálne vplyvy	☐	Pozitívne	☐	Žiadne	☒	Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Pozitívne	☐	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.

Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

Kvantifikácia miery sociálnych vplyvov nebola určená aj vzhľadom na výmeru CHVÚ Volovské vrchy a vysoký počet dotknutých subjektov. V analýze sociálnych vplyvov sú však uvedené rámcové údaje o predpokladanej výške kompenzácií.

11. Kontakt na spracovateľa

RNDr. Jana Durkošová, riaditeľka odboru ochrany prírody, sekcia ochrany prírody a biodiverzity MŽP SR (jana.durkosova@enviro.gov.sk, tel. č. 02/ 5956 2211)

12. Zdroje

Doložka vplyvov bola vypracovaná v spolupráci so Správou Národného parku Slovenský raj so sídlom v Spišskej Novej Vsi (tomas.drazil@npsloveskyraj.sk). Pre výpočty boli využité hlavne Program rozvoja vidieka SR a údaje k náhradám za obmedzenie bežného obhospodarovania.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 193/2022
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☐ Nesúhlasné

Komisia v stanovisku č. 193/2022 zo 7. septembra 2022 uviedla nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

V Doložke vybraných vplyvov odporúča Komisia vyplniť aj časť 12. Zdroje.

Stanovisko MŽP SR: doplnené.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Predkladateľ vo vypracovanej doložke vybraných vplyvov uvádza vplyvy materiálu na rozpočet verejnej správy ako negatívne a rozpočtovo zabezpečené. Z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy vyplýva, že uvedené vplyvy v sume 1 644 000 eur v roku 2023, v sume 1 626 000 eur v roku 2024, v sume 1 629 000 eur v roku 2025 a v sume 1 626 000 eur v roku 2026 sú zabezpečené v rozpočtoch kapitol MŽP SR, MPRV SR a MV SR bez nekrytých vplyvov na rozpočet verejnej správy, čo berie Komisia na vedomie.

Nie je zrejmé, prečo sumy v tabuľke č. 1 analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy uvedené v riadkoch „Vplyv na vlastné zdroje príspevkových organizácií (správy národných parkov, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky)“ a „Iné zdroje (vlastné zdroje žiadateľa)“ sa nezhodujú vo všetkých rokoch, pričom predpokladané sumy výdavkov na jednotlivé opatrenia v rokoch 2023 až 2030 uvedené v časti 2.2.3. analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy, ako aj v časti 4.1 (Odhad finančných prostriedkov potrebných na vykonanie opatrení a zdroja financovania) vlastného materiálu sú súčtom súm uvedených v riadkoch „Výdavky verejnej správy celkom“ a „Iné ako rozpočtové zdroje“. Súčasne Komisia upozorňuje, že do riadku „Financovanie zabezpečené v rozpočte“ je potrebné doplniť sumy uvedené v riadku „Výdavky verejnej správy celkom“.

Stanovisko MŽP SR: analýza vplyvov na rozpočet bola upravená v zmysle pripomienok (v tabuľkách č. 1 a 4).

K vplyvom na podnikateľské prostredie

V Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie v časti 3.3. „Vplyv na konkurencieschopnosť a produktivitu“ odporúča Komisia odznačiť, že materiál produktivitu nemení. Materiálom dochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania, ktoré bude kompenzované podľa § 61 zákona č. 543/2002 Z. z., resp. na podporu realizáciu opatrení sú vytvorené/navrhnuté mechanizmy z fondov EÚ“. Aj napriek tomu, že toto obmedzenie bude kompenzované, neznamená to, že sa nezmení produktivita.

Stanovisko MŽP SR: MŽP SR ponechalo pôvodnú formuláciu, nakoľko nie sú známe podklady, ktoré by zmenu produktivity dokladovali.

Záver:

Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje **súhlasné stanovisko s návrhom na dopracovanie** s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok...

Poznámka:

Predkladateľ uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov časť 13. spolu s vyhodnotením pripomienok, ktoré sú uvedené v bode II.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☐ Nesúhlasné